

KS. STEFAN NASKRĘT

Poznań, Sem. Duch.

STRESZCZENIE DYSKUSJI Z V SESJI poświęconej problemom dydaktyki patrystycznej

Na życzenie P.T. Uczestników Sesja piąta na temat: „*Problemy dydaktyczne dyscyplin patrystycznych*” odbyła się w piątek, dnia 20 października 1978 r. w późnych godzinach wieczornych. Wzięło w niej udział 42 uczestników. Sesję otworzył prezes Sekcji Patrystycznej, ks. dr S. Longosz, który po powitaniu wszystkich zgromadzonych (wykładowców patrologii w polskich seminariach duchownych oraz innych katolickich Zakładach Naukowych) oddał przewodnictwo w tej sesji sekretarzowi Sekcji, ks. dr E. Stanuli.

Przewodniczący sesji dokonał krótkiego wprowadzenia do poruszanych problemów dydaktyki dyscyplin patrystycznych w Polsce. Zachęcił, by uczestnicy wypowiedzieli się szczerze, na jakie trudności natrafiają w nauczaniu patrologii w seminariach duchownych, jak wyglądają w ich zakładach księgozbiory patrystyczne, na których kursach i w jakim wymiarze uczy się patrologii, czy prowadzi się seminaria naukowe i jaka jest ich tematyka; warto by też pomyśleć o nowym seminaryjnym podręczniku do patrologii, jest jednak problem, jak go ująć i opracować.

Jako pierwsi wystąpili: ks. dr B. Mandziuk z Wrocławia i ks. mgr S. Naskręt z Poznania, którzy przedstawili sytuację dyscyplin patrystycznych w reprezentowanych przez siebie Zakładach Naukowych. Sprawozdania te przekazano na piśmie Przewodniczącemu. A oto streszczenie wypowiedzi innych wykładowców: Ks. dr B. Majdak (Seminarium Ks. Orionistów) skarżył się na brak odpowiedniego podręcznika. Ks. dr B. Czesz (Seminarium diec. w Paradyżu) narzekał na brak seminarium naukowego z patrologii w seminarium poznańskim; studenci drugiego roku nie mogą należycie korzystać z wykładu patrologii, gdyż nie znają jeszcze pojęć teologicznych. Ks. dr R. Andrzejewski zaproponował, by poinformowano wszystkich, gdzie istnieją seminaria naukowe z patrologii. Zgłoszono, że istnieją one w Lublinie, Warszawie, Wrocławiu, Włocławku, Katowicach, Tarnowie, Tuchowie i Gorzowie (Seminarium Gorzowskie — w Paradyżu). Ks. dr W. Łydka z Kielc zachęcał, by program nauczania patrologii w seminariach nastawiać raczej na ujęcie problemowe niż chronologiczne. Ks. dr W. Myszor przypomniał, że już przed kilku laty usiłowano opracować taki podręcznik „uproblemowiony”; jego opracowanie posłano nawet zainteresowanym do oceny, ale sprawa nie została doprowadzona do końca. Ks. dr W. Kania z Tarnowa zakomunikował, że w swych wykładach łączy metodę chronologiczną z problemową, ale ma na to do dyspozycji zaledwie 3 godziny tygodniowo. Ks. dr Sz. Pieszczoł z Gniezna stwierdził, że nie będzie ponownie wydawał swego podręcznika, ale ma zamiar opublikować historię

teologii patrystycznej. Co do seminarium naukowego z patrologii uważa, że jest ono niecelowe w zwykłych seminariach duchownych; winno istnieć jedynie w instytutach naukowych. Ks. dr M. Starowieyski wyraził ubolewanie, że ani na ATK, ani na KUL-u homiletyka nie ma powiązania z Ojcami Kościoła i ich piśmiennictwem. Zasygnalizował też niesprawiedliwe oceny pewnych Ojców zawarte w tłumaczonej niedawno książce A. Hammana, *Portrety Ojców Kościoła*. Ks. dr W. Kania z Tarnowa postulował, by w każdym jednak seminarium duchownym było prowadzone seminarium z patrologii, aby klerycy mogli zdobywać stopnie magisterskie i z tej dziedziny wiedzy. Ks. dr A. Bober poinformował co do układu zajęć z patrologii w seminarium duchownym w Lublinie, że jest jedna godzina tygodniowo na drugim roku i jedna na trzecim.

Ks. prof. dr V. Grossi z Augustinianum w Rzymie stwierdził, że jego uczelnia natrafia na te same trudności, o których mówią polscy wykładowcy, np. problem podręczników. W Instytucie Patrystycznym jest inny układ zajęć z patrologii dla ogółu studentów, a inny dla specjalizujących się w pewnych jej działach (kurs generalny dla kleryków + kurs specjalny).

Ks. dr E. Stanuła z ATK stwierdził, że nowopowstała Sekcja Patrystyczna winna właśnie pomagać w rozwiązywaniu problemów organizacyjnych, lecz ma zbyt małe możliwości. Istnieje jednak możliwość organizowania w seminariach duchownych tzw. „Dni patrystycznych” z udziałem zaproszonych z zewnątrz prelegentów dla całej społeczności kleryckiej w celu zainteresowania jej tą dziedziną wiedzy oraz przekonania przełożonych seminarijnych o jej ważności. Istotne jest również, by wykładowca patrologii umiał sobie odpowiedzieć na pytanie, jaki jest cel jego wykładów. Należy ją wyklądać w ten sposób, by uwzględniać zarówno element biograficzno-historyczny, jak i wybrane zagadnienia przekrojowe, np. eschatologia Ojców, Eucharystia u Ojców Kościoła itp.

Ks. Dr W. Myszor oświadczył, że w Seminarium Śląskim oprócz dwóch godzin patrologii na trzecim roku, wprowadzono na szóstym roku jedną godzinę tygodniowo czytania Ojców Kościoła w języku łacińskim. Ks. Dr Sz. Pieszczoł z Gniezna zaproponował, by w celu uświadomienia poszczególnym władzom seminaryjnym wagi i znaczenia patrologii, przesłać do wszystkich księży rektorów odpis listu J. Em. Księdza Kardynała Karola Wojtyły, w którym Ten Promotor powstania Sekcji Patrystycznej a obecny Papież wypowiada się obszernie i jednoznacznie na powyższy temat (jego tekst umieszczony jest wśród dokumentów z otwarcia symposium). Ks. Dr E. Stanuła zakomunikował, że w *Collectanea Theologica* rozpoczyna się wydawanie „Biuletynu Patrystycznego”; prosił również, żeby każdy, kto opublikuje coś z dziedziny literatury lub teologii patrystycznej, poinformował o tym Ks. Dra W. Myszora, aby ten mógł to uwzględniać w materiałach przesyłanych do wydawnictwa „*Bibliographia Patristica*”. Na koniec Ks. Dr M. Starowieyski zaproponował, by wszyscy wykładowcy dyscyplin patrystycznych zobowiązali się do płacenia pewnych składek związanych z kosztami organizacyjnymi sekcji. Propozycję przyjęto i uchwalono składkę 100 złotych rocznie od osoby. Całość długiej dyskusji podsumował prezes Sekcji Ks. Dr Stanisław Longosz dziękując wszystkim za szczere wypowiedzi, postulaty i propozycje, które w najbliższym czasie omówi na zebraniu zarząd Sekcji i w miarę swych możliwości podejmie odpowiednie działania, o czym poinformuje zainteresowanych.